

Parkanon rautatieaseman ostaminen

Kaupunginhallitus 21.10.2024 § 251

Julkisuudessa olleiden tietojen perusteella VR-yhtymä pyrkii luopumaan yli kahdestakymmenestä asemakiinteistöstä Suomessa. Tietojen perusteella VR tarjoaa ensisijaisesti asemapaikkojen kunnille mahdollisuutta ostaa asemakiinteistöt. VR on tarjonnut Parkanon kaupungille ostettavaksi Parkanon rautatieaseman kiinteistöä, asemarakennusta ja noin yhden hehtaarin aluetta, joka on pääosin autojen pysäköintipaikka. VR:n kanssa on käyty neuvotteluja mahdollisesta kiinteistökaupasta.

Parkanon kaupunginhallitus on päättänyt 11.3.2024 alustavasta (ei-sitovasta) tarjouksesta VR:lle kaupan keskeisistä ehdoista. Niiden pohjalta on neuvotteluita ja selvityksiä jatkettu. Neuvotteluissa on käsitelty asemakiinteistön ostamista Parkanon kaupungille ja tilojen vuokraamista VR-yhtymälle.

Neuvotteluissa on edetty ja saavutettu yhteisymmärrys kaupan ja vuokraamisen ehdoista. Ehdot käyvät ilmi liitteinä olevista kauppakirjasta ja vuokrasopimuksista. Kyseessä on siis sopimuskokonaisuus. Parkanon kaupungin asiantuntijaryhmä on laatinut rautatieaseman kuntoarvion 6.9.2024.

Parkanon kaupungin hallintosäännön mukaan päätösvalta kiinteistökaupassa ja ulosvuokraamisessa olisi kaupunginhallituksella, mutta asian luonteen vuoksi päätöstä esitetään tehtäväksi kaupunginvaltuustossa. Rautatieasemakiinteistön omistaminen ja ylläpitäminen ei ole lainsäädännön velvoittamana kunnan tehtävä, joskin kunnilla on vakiintuneesti ns. yleinen toimiala, jonka perusteella ne voivat ottaa tehtäväkseen muitakin kuin lainsäädännön niille velvoittamia pakollisia tehtäviä. Asiakokonaisuuden päättämistä valtuustossa voidaan perustella myös sillä, että kyseessä on tietyllä tapaa palveluverkkoon liittyvä asia.

Joka tapauksessa Parkanon rautatieasema on parkanolaisille ja Parkanon kaupungille toiminnallisesti tärkeä. Liikenneyhteytenä junaliikenne vaikkapa maamme pääkaupunkiin ja Pirkanmaan maakuntakeskukseen Tampereelle on nopea ja ekologinen. Junayhteydet Parkanosta palvelevat laajempaa aluetta, sillä Parkanon asemalle tullaan naapurimaakunnistakin varsin laajalta maantieteelliseltä alueelta. Tämä on Parkanon etu.

Parkanon kaupunki on aiemmin esittänyt VR:lle näkemyksiään ja toiveitaan asemarakennuksen, asemapalveluiden ja aseman lähiympäristön kehittämisestä. VR:n edustajat kutsuttiin paikanpäälle Parkanoon, jolloin tehtiin myös yhteinen katselmus asema-alueelle. Sitten julkisuuteen tuli tieto VR:n aikeista luopua yli kahdestakymmenestä asemasta Suomessa. Kuntien kehittämistoiveet rautatieasemien suhteen lienee ollut yksi syy, miksi VR päätti tarjota asemakiinteistöjä kunnille ostettaviksi. Asemakiinteistöjen omistaminen antaa melko vapaat kädet kehittää niitä kuntien toivomalla tavalla.

Parkanon rautatieaseman kiinteistöllä tulee olla sellainen omistaja, joka pitää kiinteistön kunnossa ja jonka tavoitteena on, että juniin ja sieltä pois

noustaan mahdollisimman paljon. Uskomuksemme on, että vain Parkanon aseman riittävän suuret matkustajamäärät takaavat jatkossa junien pysähtymisen Parkanon asemalla. VR toimii liiketaloudellisin perustein.

Parkanon rautatieasemakiinteistön kauppahinta on 25.000 euroa. Maa-aluetta kauppaan kuuluu n. yksi hehtaari. Jos asemarakennukselle ei laskettaisi mitään arvoa, olisi ostettava maa-alue hinnaltaan 2,46 euroa per neliometri.

Rautatieaeman omistaminen ja ylläpito edellyttää Parkanon kaupungilta n. 20.000 – 30.000 euron vuotuisia käyttömenoja. Asemakiinteistön (rakennus ja pysäköintialue) vuotuisina hoitokuluina on esitetty olevan n. 23.000 euroa. Summa luonnollisesti vaihtelee hieman vuosittain mm. lumiolosuhteiden mukaisesti. Vuokrasopimukset VR Matkustajaliikenteen ja VR Logistiikan kanssa tuottavat kaupungille vuokratuloja 17.520 euroa vuodessa. Sopimuksissa on indeksiehdot.

Aseman ja asema-alueen mahdollinen kehittäminen aiheuttaa kaupungille jatkossa investointimenoja riippuen siitä, miten asemaa tulevaisuudessa halutaan kehittää. Mikäli kaupunki haluaisi joskus tulevaisuudessa luopua rautatieaseman omistamisesta, oletettavaa on, että asemakiinteistölle löytyisi käyväällä hinnalla ostaja markkinoilta.

Liitteenä

Kiinteistön kauppakirja Parkanon asema / Final 2.10.2024

Liite 1 Rautatiesopimus 1998 / Ympäristöministeriön päätös 9.12.1998

Liite 2 Museoviraston lausunto VR:n luovutettavien asemakiinteistöjen ominaispiirteistä ja suojeluarvoista / 8.2.2024

Liite 2 Museoviraston lausunto VR:n luovutettavista asemakiinteistöistä / 21.12.2023

Vuokrasopimus: 20.08.2024 VR Matkustajaliikenne Parkanon asema

Vuokrasopimus: 20.08.2024 VR Logistiikka Parkano asema

Parkanon rautatieasema / Kuntoarvio 6.9.2024

Valmistelijat: kaupunginjohtaja Aki Viitasaari ja tekninen johtaja Kari Santikko

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan kiinteistön kauppakirjan ja vuokrasopimukset.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Jari Sammatti esitti Heikki Mettomäen ja Tarja Mannerin kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun ja, että rautatieaseman kehittämisestä laaditaan toimintasuunnitelma, joka sisältää laskelmat ja kehitysideoita.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavanlaisen äänestysesityksen:

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Jari Sammatin esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin (6) JAA-ääntä ja (4) EI-ääntä seuraavasti:

Myllymäki Klaus

JAA

Ojennus Reijo	JAA
Mettomäki Heikki	EI
Ala-Kauhaluoma Hilikka	JAA
Haapaniemi Aki	EI
Manner Tarja	EI
Ristamäki Tapio	JAA
Sammatti Jari	EI
Silomäki Päivi	JAA
Leppihalme Anniina	JAA

Näin ollen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Keskustelun kuluessa Heikki Mettomäki esitti Jari Sammatin kannattamana, että Parkanon kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle liitteen mukaisen kiinteistökaupan ja vuokrasopimusten hylkäämistä.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava, kannatettu esitys, on asiassa äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavanlaisen esityksen:

Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Heikki Mettomäen esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin (6) JAA-ääntä ja (4) EI-ääntä seuraavasti:

Myllymäki Klaus	JAA
Ojennus Reijo	JAA
Mettomäki Heikki	EI
Ala-Kauhaluoma Hilikka	JAA
Haapaniemi Aki	EI
Manner Tarja	EI
Ristamäki Tapio	JAA
Sammatti Jari	EI
Silomäki Päivi	JAA
Leppihalme Anniina	JAA

Näin ollen päätökseksi tuli esittelijän ehdotus.

Heikki Mettomäki jätti asiaan eriävän mielipiteen, joka otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Päätös Hyväksyttiin esittelijän päätösehdotus.

Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 49
979/02.07.03/2024

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan kiinteistön kauppakirjan ja vuokrasopimukset.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Reijo Ojennus esitti Susanne Talonen-Seppälän kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun. Puheenjohtaja salli keskustelun asiasta ennen äänestystä. Keskustelun kuluessa Jyrki Uotila esitti Tapio Ristamäen kannattamana, että käsittelyä jatketaan.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavanlaisen äänestysesityksen:

Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Reijo Ojennuksen esitystä, äänestävät EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin (6) JAA-ääntä ja (25) EI-ääntä.

Kaupunginvaltuuston päätökseksi tuli näin Reijo Ojennuksen esitys. Äänestyspöytäkirja otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian valmisteluun.